

ADRODDIAD I'R CABINET

(7 Mehefin, 2016)

Aelod Cabinet: Cyng. John Wynn Jones

Pwnc: Cynllun Adnewyddu Pibelli Dwr Stadau Tai CCG

Swyddog cyswllt: Gwyn Morris Jones, Pennaeth Priffyrdd a Bwrdeistrefol

---

Y penderfyniad a geisir

I awdurdodi Pennaeth Gwasanaeth Priffyrdd a Bwrdeistrefol mewn ymgynghoriad a'r Pennaethiaid Cyllid a Gwasanaethau Cyfreithiol i gytuno trefn ac amodau gydweithio gyda Gartrefi Cymunedol Gwynedd (CCG) i wireddu Cynllun Rheoli ac Adnewyddu Pibelli Dwr yn Stadau Tai CCG fel amlinellir yn yr adroddiad.

Cyflwyniad

Ar 12 Ebrill, 2010 gwnaethpwyd Cytundeb Trosglwyddo ar gyfer trosglwyddo asedau Tai Cyngor Gwynedd i Gartrefi Cymunedol Gwynedd Cyfyngedig (CCG). Wrth drosglwyddo'r stoc tai ar draws i CCG gorfu ymdrin â nifer o gyfrifoldebau am asedau ar y stadau. Roedd amryw o drafodaethau ar faterion oedd yn cyfrannu at gyrraedd cytundeb terfynol i wireddu'r trosglwyddiad ac amcanion y prosiect.

Ymysg y materion yma oedd y cyfrifoldeb am y rhwydwaith cyflenwad dwr oedd eisoes yn hanesyddol yn gyfrifoldeb Cyngor Gwynedd. Yn sgil trafodaethau daethpwyd i gytundeb ynglŷn â chyfrifoldebau am y pibellau dwr oedd yn gwasanaethu'r stoc tai.

Ar y trosglwyddiad bu i Gyngor Gwynedd gadw cyfrifoldeb am gynnal a chadw'r prif bibellau dwr (heb eu mabwysiadu) oedd yn gwasanaethu'r stadau a derbyn swm o £1.6 miliwn ar gyfer cynnal ac ymdrin â'r pibelli hyn (y 'gronfa'). Fodd bynnag nid oedd pibelli dwr (heb eu mabwysiadu) oddi fewn i gwrttil unrhyw eiddo drosglwyddwyd i CCG, yn rhan o'r cytundeb yma ac mae'r rhain yn parhau yn gyfrifoldeb CCG. Mae Lluniad Rhif ADC/04/02 atodol yn amlygu'r pibelli dwr sydd yn parhau dan gyfrifoldeb Cyngor Gwynedd.

Mae 462 o Stadau Tai CCG sy'n cynnwys 4514 tŷ preifat a 6103 tŷ gyda CCG.

Mae risgiau sylweddol i'r Cyngor mewn bod a chyfrifoldeb am gynnal a chadw'r pibelli dwr hyn. Mae nifer fawr iawn ohonynt, maent yn amrywio'n sylweddol o ran oed a chyflwr. Mewn un achos sef Stad Sandilands, Tywyn, bu'n rhaid i'r Cyngor ddefnyddio £506k o'r gronfa i adnewyddu'r pibelli i 98 eiddo oherwydd pryderon iechyd cyhoeddus (e.e. lefelau uchel o blwm).

Bu i'r gwaith adnewyddu yn Sandilands gael ei wneud i safon mabwysiadu ac erbyn hyn mae'r pibellau wedi eu trosglwyddo i Dwr Cymru, felly mae'r cyfrifoldeb amdanynt a'r risgiau ynghlwm, ddim mwyach gyda'r Cyngor.

Rhesymau dros argymell y penderfyniad

I bwrpas rheoli risgiau gyda'r asedau, mae CG a CCG wedi bod yn cydweithio ar ddatblygu Cynllun Rheoli ac Adnewyddu'r Asedau hyn. Yn wreiddiol, roedd y rhaglen dros 25 mlynedd ond i gyd-fynd gyda Chynllun Rheoli Asedau'r Cyngor mae hyn am gyfnod cychwynol o 10 mlynedd erbyn hyn.

Mae CG a CCG yn bwriadu cyd-weithio ar gyflawni'r rhaglen drwy gyrraedd Memorandwm o Ddealltwriaeth (M.O.U.).

Er mwyn rheoli risgiau sylweddol i'r Cyngor yn ymdrin â'r asedau hyn ac er mwyn cwrdd â gofynion y Gytundeb Trosglwyddo a drwy hynny gwireddu'r nôd o gyrraedd Safon Ansawdd Tai Cymru awgrymir bod y Cabinet yn cefnogi'r bwriad i gyrraedd dealltwriaeth gyda CCG i wireddu Cynllun Adnewyddu Pibelli Dwr Stadau Tai.

Ystyriaethau perthnasol

Yn atodol, mae rhaglen adnewyddu cychwynnol 10 mlynedd sy'n dangos bod angen cyfraniad blynyddol o £300k gan y Cyngor i'r rhaglen. Yr unig ffordd i ddygymod gyda'r gofyn fyddai ei gynnwys yn y Cynllun Rheoli Asedau 10 mlynedd [newydd] y Cyngor. Bydd yr union raglen a blaenoriaethau yn destun trafodaeth gyda CCG yn unol ar drefn o dan y M.O.U.

Ymhob lleoliad lle bydd adnewyddu, bydd y gwaith yn cael ei wneud i safon mabwysiadu gan Dwr Cymru. Unwaith bydd y gwaith ar y stadau wedi ei gwblhau bydd cyfrifoldeb y pibelli yn trosglwyddo i Dwr Cymru fel bod y Cyngor yn cael gwared o'i gyfrifoldeb am yr asedau hyn.

Camau nesaf ac amserlen

Ar gael cymeradwyaeth y Cabinet i wireddu'r Cynllun Adnewyddu hwn bydd angen i Gyngor Gwynedd a Cartrefi Cymunedol Gwynedd gytuno i'r Memorandwm o Ddealltwriaeth berthnasol a rhaid i Fwrdd Llywodraethu CCG, yn ogystal, gytuno i ariannu'r Rhaglen Adnewyddu.

Ar gyflawni hyn bydd yn bosib cychwyn ar y Rhaglen Adnewyddu yn y flwyddyn ariannol hon (2016/17) gan ddefnyddio beth sy'n weddill o'r 'gronfa' bresennol y Cyngor i'r pwrpas.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

Mae'n amlwg bod yr hanes i'r mater hwn yn reit gymhleth ond y realiti bellach yw bod yn rhaid dod i gytundeb ar drefniant i warchod a chynnal asedau allweddol i rai o'n cymunedau. Yn amlwg, bydd goblygiadau i'r Cyngor yn hyn o beth ond mae hynny'n anorfod yn yr amgylchiadau.

Y Swyddog Monitro:

Mae'r adroddiad yma wedi bod yn destun mewnbwn gan y Gwasanaeth Cyfreithiol. Ceir amlinelliad o gyfrifoldebau sydd gan y Cyngor ynglŷn â cynnal a chadw rhai adnoddau cyflenwad dwr ar y stadau tai a drosglwyddwyd. Gan fod y cyfrifoldebau yn rhannol ar y Cyngor ac ar y Gymdeithas Dai mae trefn gyd weithredol yn synhwyrol. Mae'n bwysig nodi wrth gwrs na fydd hyn yn gyfrwng i ychwanegu neu ddwysau unrhyw gyfrifoldebau sydd ar y Cyngor dan y cytundeb drosglwyddo a bydd angen sicrhau fod unrhyw gytundeb ar sail M.O.U yn destun mewnbwn blaenllaw gan y Gwasanaethau Cyllid a Chyfreithiol.

Y Pennaeth Cyllid:

Mae'r adroddiad yn egluro cyfrifoldeb rhannol, ond anorfod, y Cyngor am reoli ac adnewyddu rhai pibelli dŵr mewn stadau tai. I'r perwyl hyn, awgrymir rhaglen adnewyddu fyddai angen cyfraniad blynyddol o £300k gan y Cyngor, sydd i'w gynnwys yng Nghynllun Rheoli Asedau'r Cyngor. Byddaf yn cyflwyno adroddiad am y Strategaeth Asedau ('Cynllun Rheoli Asedau') i gyfarfod dilynol o'r Cabinet. Bydd ein Strategaeth Asedau arfaethedig yn darparu ar gyfer hyd at £300k y flwyddyn am y 3 blynedd o 2016/17 hyd at 2018/19, er mwyn cynnal y pibelli dŵr perthnasol. Pryd daw'r Strategaeth Asedau i'r Cabinet am ystyriaeth i'w ariannu, er mwyn osgoi ymhlygiad refeniw ar gyllideb y Cyngor, bydd modd ystyried defnyddio cronfa o £1.7m neilltuwyd eisoes o gyn-falansau'r Cyfrif Refeniw Tai i'r perwyl hyn. Byddai hynny yn galluogi ariannu hyd at £300k y flwyddyn am tua 6 mlynedd. Cyn hynny, bydd angen Strategaeth Asedau newydd ar gyfer y 10 mlynedd ddilynol (2019/20 - 2028/29), lle bydd raid adolygu a diweddarau'r holl anghenion a'r ymrwymadau, gan gynnwys y pibelli dŵr yma.
